

СИЛАБУС

Навчальної дисципліни «Педагогіка»

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	1.11 Педагогіка
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	перший(бакалаврський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 «Соціальна робота»
Рік навчання, семестр	2-й рік (3 семестр)
Мова викладання	українська
Викладач	Васянович Григорій Петрович, д. пед. наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
E-mail	g.vasyanovych@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=2399
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук

2. Анотація до курсу

Педагогіка є однією із дисциплін, що передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти низки фахових компетенцій, необхідних для мобілізації внутрішніх резервів, особистісного розвитку, соціалізації особистості в сучасному суспільстві; сприймання дії об'єктивних і суб'єктивних факторів соціального середовища, характеру їх впливу на формування особистості, вироблення навичок впевненої поведінки та інших складових соціальної сфери особистості. Дисципліна спрямована розкрити теоретичні основи педагогіки як науки, охарактеризувати зміст провідних напрямів професійної соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп. Основні знання, що їх повинні набути здобувачі освіти, стосуються таких розділів: процеси освіти, навчання та виховання. Педагогіка досліджує те, на яких педагогічних засадах, завдяки яким засобам навчально-виховної роботи потрібно будувати освіту, навчання і виховний процес людей різних вікових груп в освітніх закладах, в усіх типах установ, організацій і трудових колективів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є об'єктивні закони конкретно-історичного процесу виховання, органічно пов'язані з законами розвитку суспільних відносин, а також реальна

суспільна виховна практика формування підростаючих поколінь, особливості й умови організації педагогічного процесу.

Міждисциплінарні зв'язки: Соціальна педагогіка, Соціологія, Психологія (загальн, вікова), Соціальна психологія, Соціальна політика.

3. Мета і завдання курсу

- **3.1. Метою** навчальної дисципліни є ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними основами соціальної педагогіки як науки та обґрунтувати зміст провідних напрямів професійної соціально-педагогічної діяльності з представниками різних соціальних груп; створення в соціумі умов для позитивного розвитку особистості, гуманізація міжособистих стосунків у суспільстві, гармонізація духовної та матеріальної структур в соціумі, з основними поняттями та методами; формування професійно компетентного й всебічно освіченого фахівця, здатного професійно сприймати, аналізувати й оцінювати соціально-педагогічні явища, грамотно застосовувати практичні технології, самостійно й творчо опановувати й осмислювати наукові знання, проявляти творчу і дослідницьку ініціативу, професійну мобільність; знати принципи та методи соціально-педагогічної діяльності, особливості соціалізації особистості в різних мікросоціумах, шляхи попередження негативного впливу факторів соціального середовища на особистість; уміти аналізувати різні фактори впливу на соціалізацію особистості, диференціювати зміст діяльності відповідно до різних об'єктів, суб'єктів та напрямів соціально-педагогічної роботи, добирати адекватні форми та методи соціально-педагогічної діяльності, уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження власних проєктів.

3.2. Завдання:

- визначення ефективних умов соціалізації особистості в сучасному суспільстві; вивчення дії об'єктивних і суб'єктивних факторів соціального середовища, характеру їх впливу на формування особистості;
- дослідження закономірностей та перспектив соціально-педагогічної взаємодії особистості та середовища; розробка механізмів регулювання й корекції відносин особистості та суспільства;
- попередження негативного впливу факторів соціального середовища на особистість;
- культивування в суспільстві ціннісних орієнтирів гуманістичних відносин;
- сприяння розвиткові здібностей у реалізації власного життєвого потенціалу окремої людини у взаємодії з співтовариством людей на всіх рівнях соціуму (з найближчим оточенням, світовим співтовариством);
- підтримка вільного вибору людини у ставленні до світу і до самої себе; впровадження в практику соціально-педагогічних технологій з підтримки особистості, яка перебуває в несприятливих умовах життєдіяльності.

3.3. Компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

ФК01 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

ФК09 Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

ФК11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

3.4. Програмні результати навчання:

РН01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

РН04 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

РН09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

РН10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу	Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох змістових модулів, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами, засвоєння яких передбачає опанування та перевірку рівня засвоєння 8 тем. В процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання.
Обсяг дисципліни:	3 кредити / 90 академічних годин, з яких: лекцій 16 години, семінарів 16 години, самостійної роботи 58 годин.
Форми навчання	семінарські заняття, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у позааудиторний час з подальшою їх перевіркою на практичних заняттях).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	інд	с.р.		л	п/с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
3-ий семестр										
<u>Змістовий модуль 1. Загальні засади педагогіки та історія педагогіки</u>										
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки	10	2	2		6					

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	інд	с.р.		л	п/с	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема 2. Історія української школи і педагогіки	12	2	2			8				
Тема 3. Педагогічний процес	12	2	2			8				
<u>Змістовий модуль 2. Теорія навчання та теорія виховання</u>										
Тема 4. Дидактика: суть, основні концепції, сучасні підходи	12	2	2			8				
Тема 5. Закономірності і принципи навчання	10	2	2			6				
Тема 6. Технології і форми організації навчання	12	2	2			8				
Тема 7. Методи і засоби навчання	10	2	2			6				
Тема 8. Процес виховання	12	2	2			8				
Разом	90	16	16			58	90	4	4	82

6. Інформаційний обсяг дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Тема 1. Предмет і завдання педагогіки

Педагогіка як наука. Предмет і основні категорії педагогіки. Основні етапи розвитку педагогіки. Система педагогічних наук. Зв'язки педагогіки з іншими науками. Напрями, течії зарубіжної педагогіки.

Тема 2. Історія української школи і педагогіки

Виховання, школа і педагогічна думка в Київській Русі. Освіта і педагогічна думка у період українського відродження (XVI - перша половина XVII ст.). Українська педагогіка другої половини XVII - кінця XVIII ст. Освіта і педагогічна думка в Україні першої половини XIX ст. Освіта і педагогічна думка в Україні в другій половині XIX - на початку XX ст. Освіта, шкільництво і педагогічна думка в Україні у XX ст. Особливості розвитку педагогіки на сучасному етапі.

Тема 3. Педагогічний процес

Сутність педагогічного процесу. Структура педагогічного процесу. Основні компоненти педагогічного процесу. Закономірності педагогічного процесу. Принципи педагогічного процесу. Загальні принципи цілісного педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу

Тема 4. Дидактика: суть, основні концепції, сучасні підходи

Поняття про дидактику. Основні дидактичні концепції. Навчання і розвиток у гуманістичній дидактиці. Особистісно орієнтоване навчання.

Тема 5. Закономірності і принципи навчання

Закономірності навчання. Об'єктивні закономірності процесу навчання. Суб'єктивні закономірності процесу навчання. Основні принципи навчання. Система дидактичних принципів навчання. Принцип науковості. Принцип систематичності й послідовності навчання. Принцип доступності навчання. Принцип зв'язку навчання з життям. Принцип свідомості й активності в навчанні. Принцип наочності в навчанні. Принцип міцності засвоєння знань, умінь і навичок. Принцип індивідуального підходу до учнів. Принцип емоційності навчання.

Тема 6. Технології і форми організації навчання

Традиційні технології навчання у сучасній школі. Пояснювально-ілюстративне навчання. Проблемне навчання. Програмоване навчання. Диференційоване навчання. Нові технології навчання. Особистісно орієнтована технологія навчання. Технологія групової навчальної діяльності. Технологія розвивального навчання. Технологія формування творчої особистості. Технологія навчання як дослідження. Модульно-рейтингове навчання. Нові інформаційні технології (НІТ) навчання. Поняття про форми організації навчання. Пошуки ефективних форм навчання в зарубіжній школі.

Тема 7. Методи і засоби навчання

Методи навчання і їх класифікація. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Методи стимулювання навчальної діяльності учнів. Методи формування пізнавальних інтересів. Методи контролю і самоконтролю у навчанні. Засоби навчання. Вибір методів навчання.

Тема 8. Процес виховання

Процес виховання, його специфіка, компоненти і рушійні сили. Етапи процесу виховання. Управління процесом виховання. Самовиховання, його сутність, умови, етапи, прийоми реалізації. Перевиховання, його сутність, функції, етапи, принципи реалізації. Результати процесу виховання.

7. Завдання для самостійного опрацювання

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі освіти виконують індивідуальні завдання, які отримують в кінці семінарських занять. Завдання відображені в електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання практичних завдань проводиться на наступному практичному занятті.

8. Методи навчання

Основні форми організації навчання: лекційні і семінарські заняття із поточним контролем виконання індивідуальних завдань, консультації.

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні і практичні (аспект передачі і сприймання навчальної інформації); індуктивні та дедуктивні (логічний аспект); репродуктивні та проблемно-пошукові (аспект мислення); самостійної діяльності (аспект управління умінням).

2. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

3. Логічні методи навчання – моделювання, абстрагування, аналізу і синтезу, формалізації, індуктивний, дедуктивний.

Розповідь-пояснення; аналіз; синтез; ілюстрація; демонстрація; повідомлення фактів; порівняння; дискусія; бесіда; робота в малих групах (3-5 осіб); обговорення проблеми; вирішення проблеми; аналіз ситуацій; ділова гра; рефлексія; питання-відповіді.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Комп'ютери на базі процесорів Intel Pentium Gold G5400, компоненти програмного забезпечення MS Office 365 (Teams, PowerPoint, Word, Excel, Maple), електронне освітнє середовище «Віртуальний університет»(на базі платформи Moodle).

10. Критерії оцінювання

Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти регулюється «Положенням про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf.

Контроль і оцінювання рівня компетентності та відповідності програмних результатів здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення...», і складається з двох етапів: поточного та підсумкового, результати яких інтегруються в підсумковій оцінці.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться на семінарських заняттях у терміни, які визначаються календарним планом. Мета поточного контролю – виявити рівень знань здобувачів із розділів дисципліни, а саме: оцінити ступінь розуміння та засвоєння теоретичного і практичного матеріалу, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно презентувати певний матеріал, виконати завдання, передбачені для самостійного опрацювання.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань і вмінь. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Викладач вносить оцінки до журналу обліку роботи академічної групи (поточна успішність). Результати поточного контролю (**максимально 50 балів**) ураховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» на поточному контролі, зобов'язаний ліквідувати академічну заборгованість до підсумкового контролю.

Вид робіт	Формат проведення та норми оцінювання
робота на практичному занятті	Контроль відбувається шляхом оцінювання виступів, урахування активності під час колективних дискусій і обговорень. За роботу на практичних заняттях протягом семестру можна отримати до 30 балів.
самостійна робота; практичних завдань	В якості контролю передбачено виконання практичних завдань за кожною темою, розв'язання яких сумарно оцінюється до 10 балів. Успішне виконання всіх завдань, є підтвердженням виконання завдань самостійної роботи здобувача освіти й умовою допуску до заліку.
індивідуальна робота	Здобувачі освіти мають можливість презентувати поглиблене вивчення матеріалу навчальної дисципліни шляхом виконання індивідуального завдання. Перелік тем подано в електронному курсі «Віртуального університету». Виконання індивідуального завдання оцінюється до 10 балів

Критерії поточного контролю

Оцінювання поточних результатів (виконання практичних завдань,) проводять за такими показниками (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого):

– завдання не виконано або виконано в недостатньому обсязі	0–35%
– завдання виконано частково, містить суттєві помилки наукового та методичного характеру	36–50%
– завдання виконано повністю, але допущені окремі недоліки (у змісті, висновках)	51–60%
– завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (у прикладах, в оформленні), відповіді на уточнювальні запитання викладача не точні	61–70%
– завдання виконано правильно, вчасно, зауваження не принципові, однак відповіді на	71–80%

уточнювальні запитання викладача не завжди обґрунтовані, не повні	
– завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень, відповіді на уточнювальні запитання викладача змістовні, аргументовані	81–90%
– у виконанні завдання виявлено ґрунтовну підготовку, висловлено власну точку зору, підкріплено сучасною науковою аргументацією, дано вичерпні відповіді на всі запитання	91–100%
Виконання індивідуального завдання оцінюється за якістю таких його компонентів: 1) відповідність змісту темі – 0–1 бала; 2) структурна повнота та логічність викладу – 0–3 бала; 3) аргументованість висновків – 0–3 бала; 4) оригінальність роботи – 0–2 бала; 5) грамотність та охайність оформлення – 0–1 бала.	

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру шляхом складання заліку та має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компонентів компетентності з навчальної дисципліни.

До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які відпрацювали не менше 50 % пропусків і виконали практичні завдання (оцінка «задовільно» та вище).

Залік (**максимально 50 балів**) складається з двох завдань із переліку, поданого у «Віртуальному університеті».

Критерії підсумкового контролю

Підсумковий контроль здобувача освіти проводять за показниками повноти, відповідності, обґрунтованості, структурної логічності й аргументованості відповідей із кожного питання:

– не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань; не відповів на жодне додаткове питання	0 балів
– частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питань, допускаючи при цьому суттєві помилки; правильно відповів на окремі додаткові питання	1–5 балів
– не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускає суттєві неточності; правильно відповів на менше половини додаткових питань	6–10 балів
– у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно відповів на половину додаткових питань	11–15 балів
– достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; однак не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно відповів на більшість додаткових питань	16–20 балів
– у повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно відповів на всі додаткові питання	21–25 балів

Викладач може ставити додаткові питання; кожна відповідь оцінюється до 5 балів.

Якщо здобувач вищої освіти не був присутній, викладач ставить у відомість відмітку «не з'явився». Здобувач освіти, який не був присутній або отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить начальник кафедри і 2–3 науково-педагогічних працівника.

Недопущені до заліку здійснюють перескладання в терміни, передбачені для усунення академічної заборгованості.

Підсумкове оцінювання

Під час підсумкового оцінювання враховується поточно-накопичувальна інформація, зареєстрована в журналі обліку роботи академічної групи. Підсумкова оцінка обчислюється як сума рейтингових оцінок (балів) поточного (макс 50 балів) і підсумкового (макс 50 балів) контролю за 100-бальною шкалою, яка переводяться в національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Інтерпретація підсумкового оцінювання:

«відмінно» (А, 91–100) – здобувач повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на найвищому рівні – дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично та практично правильні відповіді не менш ніж на 91% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє поглиблене знання матеріалу, проводить узагальнення та висновки, досконало оформлює завдання, виявляє активність, самостійність і креативність у виконанні поставлених завдань, прагне до вивчення позапрограмного матеріалу та опанування міждисциплінарних знань;

«дуже добре» (В, 81–90) – здобувач оволодів програмою навчальної дисципліни на високому рівні – дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 81% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє знання матеріалу, формулює висновки, охайно оформлює завдання, виявляє активність і самостійність, проте допускає окремі неточності;

«добре» (С, 71–80) – здобувач в основному оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні – володіє знаннями матеріалу, знаходить правильні відповіді не менш ніж на 71% питань, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій і вирішенні завдань, проте за допомогою викладача швидко виправляється; виявляє активність у виконанні завдань;

«задовільно» (D, 61–70) – здобувач показав задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні – дає правильну відповідь не менше ніж на 71% питань, однак вони не завжди обґрунтовані, неповні; у відповідях допускає помилки, які здатен виправити; виступає за темою завдань, бере задовільну участь у груповій роботі;

«достатньо» (Е, 51–60) – здобувач виявив мінімально достатній рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання – вивчив основні терміни курсу й орієнтуються в базовому матеріалі, дає правильну відповідь не менше ніж на 61% питань, однак вони недостатньо обґрунтовані, невичерпні; допускає помилки, які виправляє за допомогою викладача; недостатньо виступає за темою завдань, майже не бере участі у груповій роботі;

«незадовільно з можливістю повторного складання» (FХ, 36–50 балів) – здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 36% питань, однак вони не обґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, індиферентно виявляє себе під час виконання групових завдань, має поверхневе уявлення про навчальний матеріал, не здатен ним оперувати;

«незадовільно з обов'язковим повторним курсом» (F, 0–35 балів) – здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 35% питань, при цьому відповіді не обґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, цілковито індиферентно або негативно виявляє себе під час групових завдань, відсутні суттєві уявлення про зміст курсу, загалом не володіє навчальним матеріалом у необхідному обсязі.

Підсумкові оцінки виставляються та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, поданих у наступній таблиці.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91 – 100	A	відмінно	

81-90	B	добре	зараховано
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
36-50	FX	незадовільно	не зараховано
0-35	F		

10. Політика курсу

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодекс академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf

Академічні очікування від здобувачів – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування і виконання практичних занять та завдань самостійної роботи.

Політика щодо термінів виконання завдань та ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються у електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи:

- заборгованість із поточного контролю;
- заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом виконання практичних завдань згідно із тематичним планом курсу. Ліквідація заборгованості з підсумкового контролю організовується в форматі перездачі диф.залику/екзамену.

Дотримання принципів академічної доброчесності: роботи (завдання) виконуються здобувачами самостійно, ідеї та ініціативи інших авторів використовуються лише при належно оформленому цитуванні.

Поведінка в аудиторії – неприпустимо запізнення та користування телефоном на заняттях, за винятком виконання спеціальних завдань та використанні додаткових програм в освітніх цілях; повага до думки інших колег; дотримання норм культури мовлення та ін.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

- Бех І. Д. Виховання особистості : у 2 кн. / І. Д. Бех. – Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади. – К. : Либідь, 2003 – 280 с.
- Васянович Г.П. Васянович Г. П. Педагогічна етика : навч. посібн. / Г. П. Васянович. – Львів : «Норма», 2005. – 344 с.
- Волкова Н. П. Педагогіка : посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Н. П. Волкова. – К. : Академія, 2001. – 567 с.
- Галузяк В. М. Педагогіка : навч. посібник / В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – Вінниця : Вид-во ТОВ «Планер», 2012. – 400 с.
- Козяр М.М., Коваль М.С. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 327 с.
- Мойсеюк Н. Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 3-є видання, доповнене, 2001. – 608 с.
- Педагогіка: Навчальний посібник. В. М. Галузяк, М. І. Сметанський, В. І. Шахов. – 3-тє вид., випр. і доп. – Вінниця: ДП «Державна картографічна фабрика», 2006. – 400 с.

8. Супрун М. О. Педагогіка: Підручник для духовних і світських закладів освіти. – К.: КДА, 2018. – 400 с.
9. Фіцула, М. М. Педагогіка [Текст] : навчальний посібник.– К.: Академвидав, 2009. – 560 с.
10. Цюприк А. Я. Основи методики викладання у вищій школі : навч. посіб. Львів : Сполом, 2015. 168 с.
11. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посібник / В. В. Ягупов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

11.2. Додаткова:

1. Васянович Г.П., Логвиненко В.М. Використання інтерактивних методів навчання в процесі підготовки майбутніх фахівців із соціальної роботи. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems, 2023. Вип. 68, С. 85-93.
2. Варій М. Й., Козяр М. М., Коваль М. С. Військова психологія і педагогіка : посіб. / за заг. ред. М. Й. Варія. Львів : Сполом, 2003. 624 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.
4. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях : навч. посіб. / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія. – К. ; Вінниця : Планер, 2005. – 366 с.
5. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії : монографія / І. А. Зязюн. – Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. – 608 с.
6. Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови» : практич. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. Львів : ЛДУБЖД, 2018. 88 с.
7. Литвин А., Руденко Л., Федюк Г. Методичні особливості розвитку педагогічної майстерності вчителів у процесі професійного самовдосконалення. V Всеукраїнський педагогічний конгрес : зб. наук. пр. Львів : Сполом, 2020. С. 108–118.
8. Пометун О. І. Навчання в дії : навч.-метод. посіб. / О. І. Пометун, А. О. Панченков, Т. О. Ремех. – К. : Вид-во АПН, 2003. – 71 с.
9. Цюприк А.Я. Концептуальні засади професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Інноваційна педагогіка. Науковий журнал. Випуск 62. Том 2. 2023. Видавничий дім «Гельветика» 2023. С. 108–112.

11.3. Інформаційні ресурси:

1. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/>
2. Бібліотека науково-педагогічної літератури : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intellect-invest.org.ua/library/>
3. Національна академія педагогічних наук України : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naps.gov.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Доступний з: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Віртуальний університет ЛДУ БЖД. URL: <http://virt.ldubgd.edu.ua/>

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Навчально-науковий інститут психології та соціального захисту

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних наук
протокол від « 28 » серпня № 1

РОЗРОБНИК

Професор кафедри соціальної роботи,
управління та суспільних наук,
доктор педагогічних наук, професор

Григорій ВАСЯНОВИЧ

« 28 » серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри соціальної роботи,
управління та суспільних наук,
доктор педагогічних наук, доцент

Андрій ЦЮПРИК

« 28 » серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Соціальна робота»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Емілія КОСТИШИН

« 28 » серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового
інституту психології та соціального захисту

Ірина БАБІЙ

« 28 » серпня 2023 р.

Дата актуалізації*					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					